

Grooven op acht wielen

Terug van weggeweest: de rollerdisco! Al rondzwierend op skates dansen mensen op discobeats van iconen als Donna Summer, The Bee Gees en Chic. Meestal in een hippe club, omgetoverd tot flitsende skatebaan. Eind jaren zeventig waren rollerdisco's al 'hot en happening'.

tekst MARJOLEIN WELLING foto's ROB OOSTWEGEL

Niet naar de grond kijken. Dan gaat het mis, zegt onze skate-instructrice. Vrij lastig, als je wankel staat en houvast zoekt. Veel deelnemers aan deze rolschaats-workshop in Complex, een nieuwe dancehotspot in Maastricht, stonden zo'n twintig jaar geleden voor het laatst op skates. Dranghekken

rond de schaatsbaan worden dan ook krampachtig vastgehouden, sommigen laten elkaars hand niet los. Even erin komen dus. „Vandaag leer ik jullie hoe je moet remmen, vallen en dansen op acht wieltjes. Zo zijn jullie straks helemaal klaar voor de rollerdisco! Schaats om te wennen eerst maar even een paar rondjes.” Weten hoe je moet vallen is een handige skill, want een groot deel van de veertig deelnemers ligt na een paar minuten op de grond. „Als je voelt dat je je evenwicht verliest, kies dan een kant om op te vallen. Zorg dat je op één bil belandt.” Dan is het tijd voor dansmoves op skates. Met souplesse zwiert onze instructrice in glitterjasje en glanzende zwarte short door haar knieën over de baan. „Get Down, heet deze. Doe mij maar na!” Iedereen volgt braaf. Wiebelig nog, maar met meer *feeling*. Na enkele andere hippe dansmoves moeten we het zonder hulp gaan doen. „Supergoed gedaan, jongens! Veel plezier vanavond.”

Een nieuwe oude rage

Rollerdisco's zijn weer helemaal in. In de seventies raasde iedereen rond op skates. Ook in discotheken, die voor de gelegenheid werden omgebouwd tot rolschaatsbaan. In de jaren tachtig ►

zwakte de hype af. Toch verschijnen er in steden als Sydney, Berlijn, Londen, San Francisco en op tientallen plekken in Nederland nu weer rollerdisco's. Niet alleen in de vier grote steden -met in Rotterdam een permanente rollerdisco-, ook in plaatsen als Haarlem, Zwolle en Maastricht. Waar deze feestjes ook zijn, vrijwel overal is het uitverkocht. Zo ook deze maand in Complex. „*Ah Freak out! Le Freak, see'est Chic*”, schalt er door de speakers. Na de skateworkshop is de baan vrij voor iedereen die een kaartje heeft weten te bemachtigen voor vanavond. Velen waren te laat: voor hen is er volgende maand weer een nieuwe editie van de rollerdisco. Wie geen eigen rolschaatsen heeft, kan deze naast de baan in verschillende maten huren. In de dagen voorafgaand aan het feest kon je per mail je schoenmaat opgeven, zodat de organisatie de rolschaats op jouw naam kon reserveren. Eenmaal aangetrokken, klinkt bij de eerste stapjes een hoop gegil. „Wat is dit hoog!” Tijd voor het echte werk. Op de goed gevulde skatebaan met bezoekers tussen de twintig en veertig jaar, rijdt iedereen hetzelfde rondje. Onnodige botsingen worden zo voorkomen. Uitrusten kan op een zitvlak in het midden of aan de bar. Daar hoeft je je niet te vervelen. De meest indrukwekkende moves ko-

men voorbij. Achteruit skaten, op één been of de vers geleerde *Get Down*. Populair is ook de polonaise, waarbij steeds meer mensen al schaatsend achter elkaar aansluiten. Velen zijn zichtbaar blij om na al die jaren weer te mogen skaten. „Ik voel me weer helemaal acht!”

Lycra leggings

Klinkt goed, zo'n rollerdisco! Maar een disco-boogie op acht wieltjes, hoe kom je erop? We gaan terug naar eind jaren zeventig. Oude rolschaatsen werden voor het eerst omgebouwd tot een ijshockeyschaats op wielen. Zo konden sporters ook in de zomer trainen. Later veranderde dit model tot een lagere rolschaats met vier of vijf wieltjes. Toen er rond 1977 lichtjes en muziek in vele skatinghallen kwamen, ging het los. Op straat, naar hun werk en in de supermarkt verschenen

mensen op rolschaatsen. Maar ook in clubs, waar net dansbare discomuziek was geïntroduceerd. Et voilà: rollerdisco was een feit. Al snel speelde Hollywood in op deze hype. Neem bekende rollerdiscofilms als *Roller Boogie* (1979) met Linda Blair, toen al bekend als het door de duivel bezeten kind in *The Exorcist* (1973). Of het filmdebuut van Patrick Swayze in *Skatetown, U.S.A.* (1979), en Olivia Newton-John, die twee jaar na *Grease* rondzwierde in het geflopte *Xanadu* (1980). Wel werd de soundtrack met hits als *Xanadu* en *Magic* een groot succes. Andere voorbeelden van films met rolschaatsen als thema zijn *The Unholy Rollers* (1972), *Rollerball* (1975) en *Roller Blade* (1986). Gelijktijdig met deze films ontstond de rollerdiscomuziek. Zo maakte Cher met *Hell on Wheels* (1979) een rollerdisco-video, waarin ze in sexy bodysuit - mét zebraprint! - achterna

wordt gezeten door een vrachtwagen. Of onze eigen Dolly Dots met *Roller Skating* (1979), inclusief rolschaatschoreografie in de bijbehorende clip. Toen *celebrities* als John F. Kennedy Jr., Cindy Williams en Andy Warhol werden gespot op acht wieltjes, was de rollerskate-rage compleet. Bij skaten hoorde een passende outfit met items als lycra leggings, glitterende bodysuits en felgekleurde haarbanden. Zo was rollerdisco een manier om op te vallen en jezelf modieus te uiten, zegt socioloog Bram Peper. „Het was ook een sportieve manier om uit je dak te gaan, iets wat goed aansloot bij een andere seventies-rage: fitness. Door de uitvinding van de walkman kon je daarnaast overal met je eigen muziek rolschaatsen. Dit paste precies bij de hedonistische discocultuur van toen: niet bezig zijn met wereldproblemen, maar zelf genieten.”

Patrick Swayze-imitaties

In de seventies sloeg de rollerdisco ook aan in Nederland. Hypes op televisie en radio in ons land, die vooral bestonden uit Amerikaanse muziek, films en series, werden overgenomen. Discodansen op acht wieltjes was daar één van. Zo werd de dansvloer in discotheek De Swing in Nijmegen eind jaren zeventig elke zondagmiddag een rollerdiscobaan. Veel bezoekers deden tijdens het skaten Patrick Swayze of Olivia Newton-John na, zegt Percy Wijngart uit Nijmegen, voormalig portier bij De Swing. „Mensen in trainingspakken, glitteroutfits of korte broekjes lieten kunstjes als achteruit skaten op de dansvloer zien. Soms zag dat er echt niet uit, want het waren geen professionele dansers.” Ook in Maastricht dragen een hoop bezoekers van de rollerdisco in Maastricht dezelfde outfits als in de seven-

Om ongelukken te voorkomen, zijn drankjes tijdens het schaatsen verboden.

ties. Gestreepte, kniehoge sokken, strakke glitterpakjes en zebrashirts zijn uit de kast getrokken. Aan elk detail is gedacht: felgekleurde haarbandjes, lichtgevende rolschaatsen en vrolijke sieraden maken het af. Kleding is niet het enige in de huidige rollerdisco dat aan die tijd doet denken. Een hoop oude klassiekers als *It's my Turn* (Diana Ross), *Get Into the Groove* (Madonna) en *Relight my fire* (Dan Hartman) komen voorbij, luidkeels meegezongen door het publiek.

Nostalgie is hip

Waarom is disco-skaten nu weer in? Vanwege pure nostalgie denkt Luc Boers (29), mede-eigenaar van Complex. „Voor de seventies en eighties-generatie is rolschaatsen een terugkeer naar de kindertijd. Alle rolschaatshits die wij nu draaien kunnen ze meezingen. Maar het spreekt ook ►

Rollerdisco was een manier om op te vallen.

jongeren van nu aan: voor hen is het nieuw, dus interessant.” Elke rage kent zo zijn ervaringen, legt socioloog Bram Peper uit. „Een muzieksmaak krijg je vooral in je tienerjaren. Dus zie je dat dertigers, veertigers en vijftigers teruggrijpen naar die onbezorgde tijd, waardoor 40UP-party’s, 35+-feesten en rollerdisco’s weer populair worden.”

Dat deze hype inderdaad een ervaring kent, blijkt uit films en tv-series van nu. In *Goldmember*, de derde Austin Powers-film, zien we in een flashback naar 1975 een rollerdisco voorbijkomen, net als in *That ’70s Show*, *Family Guy* en *The Big Bang Theory*. En wat dacht je van rollerdiscohits? In een nieuw jasje weliswaar, maar zeker niet minder populair. Zo trok Gwen Stefani vorig jaar voor haar *Make Me Like You*-video witte rolschaatsen met roze wieljes aan. In de clip van het door disco beïnvloede *Blow*, danst Beyoncé op skates in nietsverhullende bodysuit met roze gestreepte hoge-kniesokken. *Celebs* op skates zijn ook nu weer gespot: Kylie Minogue poseerde in fuchsia-keurige catsuit met zilveren rolschaatsen en rode sterren op Instagram. Ook vierde Kate Perry haar

verjaardag op een rolschaatsfeestje in Minnesota en draaide Snoop Dogg als DJ Snoopadelic in een rollerdisco in Los Angeles. Anders dan in de seventies luisteren we onze muziek niet meer op de walkman, maar via Spotify. Voor de liefhebber zijn er speciale rollerdisco-playlists.

Vallen en opstaan

Zo’n rollerdisco is niet geheel zonder risico. Dat er in Complex felgekleurde kussens aan de omheining van de rolschaatsbaan zitten, is geen overbodige luxe. Mensen die het remmen nog niet onder de knie hebben, komen hierdoor alsnog enigszins fatsoenlijk tot stilstand. Toch zijn valpartijen onvermijdelijk. Ze komen vooral veel voor als iemand een selfie probeert te maken. Als een meisje na een val op de grond blijft zitten, is de EHBO meteen ter plaatse. Met een verkoe-lend verband om haar elleboog kan ze weer doorskaten.

Om andere ongelukken te voorkomen, zijn drankjes tijdens het schaatsen niet toegestaan en gaan tussen twaalf en één uur de skates uit. Daarna kan iedereen verder dansen op de 90’s-party. Daar is over nagedacht, vertelt

Complex-eigenaar Luc Boers. „Als het later wordt, krijg je steeds meer dronken mensen, die door hun toestand niet meer de beste skaters zijn.” Dus verdwijnen de dranghekken met hun zachte kussens, worden de skates ingeruild voor schoenen en wordt de seventies-dj ingeruild voor een 90’s-dj. Moeiteloos switcht het rollerdisco-publiek naar The Backstreet Boys. „*Backstreet’s back, alright!*”, schreeuwt iedereen luidkeels mee. *Hakkuuuuh* op happy hardcore is ook geen enkel probleem voor de zaal. Bij The Spice Girls verandert menige jongedame weer in een tienermeisje dat dansjes oefent in haar slaapkamer. Tot in de kleine uurtjes wordt er geraved en gesprongen. Het is nog lang onrustig in Maastricht. ◀